

DE SPAANSCH E DANSE RES ARGENTINA,

□ □ □ DOOR H. VAN LOON □ □ □

MEN kan over de danskunst lang of kort redeneeren, het eenige criterium is, of men erdoor als door iets van schoonheid geboeid wordt op de wijze van den dans, dat wil zeggen: erdoor wordt meegesleept. Elke kunst stelt en beantwoordt aan bijzondere technische eischen. Geen een is de laatste jaren zoo veel misbruikt als die van den dans. Isadora Duncan begon ermee, Beethoven en andere grooten te „dansen” en wat haar nog tot zekere hoogte geoorloofd was wegens een aanvankelijk uitzonderlijke begaafdheid en een bijna religieuzen eerbied in toewijding aan een als zending beseftte taak lieten navolgers er deerlijk bij liggen. Duncan keerde met een ruk van de veelvuldigheid aan effecten met licht, kleeren en andere middelen tot een uiterste van soberheid terug. Haar kunst was geheel haar eigendom, wat er tegelijk de zwakte van was. Van meet af aan droeg ze het gevaar van bloedarmoede mee, want ze kwam niet voort uit een volk, waar de dans een de eeuwen door gekoesterde traditie en beoefende kunst is.

Het stadium van zelfbeperking heeft lang voor dat der ontplooiing en uitstorting plaats gemaakt, waardoor verdieping allerminst uitgesloten wordt. De muzikminnaars kunnen hun bezwaren tegen Duncan's geestelijke imperialisme niet tegen Argentina keeren. Argentina zoekt haar muziek in het moderne Spaansche repertoire, waardoor ze een nauw ineengrijpen en als het ware een overvloeien van muzikale plastiek en plastische muzikaliteit verkrijgt, wat willekeurigheden uitsluit, welke bij het „illustreeren” van zeer groote componisten onontbeerlijk zijn.

In den schouwburg der tentoonstelling van toegepaste kunst, in den zomer van 1925 te Parijs gehouden, trok Argentina in ruimer kring de aandacht. Sinds dien sloten de groote music-halls verbintenissen met haar af. Ze was er in een harer onwaardige omgeving, wat nauwelijks zou gehinderd hebben, zoo het niet met verarming en vergroving van haar kunnen had bedreigd. Zij zelf kon het verdedigen met een beroep op tooneelsten van den eersten rang als Sarah Bernhardt en Silvain, die er ook optraden. Maar de verlevendiging en veralgemeening van de belangstelling te Parijs voor de Spaansche kunst in alle vormen, de plastische en die van het tooneel, den dans en vooral de muziek is haar ten goede gekomen. In de grootste muziekzaal werd een reeks Spaansche concerten ingericht, waar Argentina onder anderen de genade van hare medewerking gaf. Deze Spaansche avonden hadden een stormachtig succes. Parijs, altijd gebrand op uitheemsche kunst met kleur en uit-